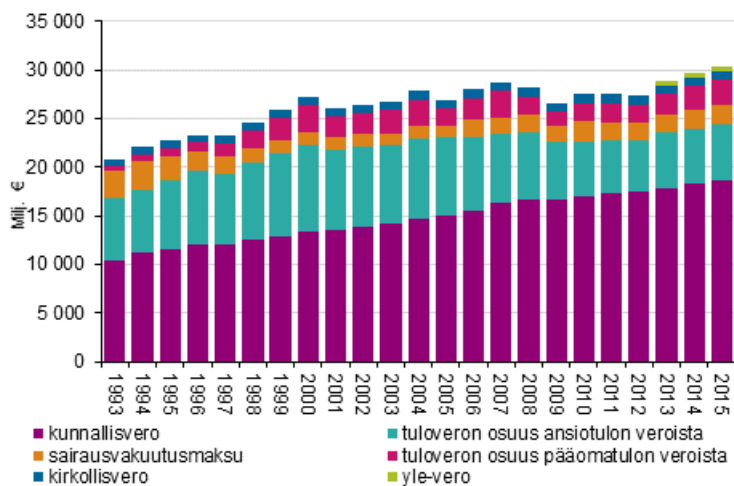

Veronalaiset tulot 2015

Välittömät verot kasvoivat kaksi prosenttia

Tulonsaajat maksoivat vuonna 2015 välittömiä veroja ja maksuja kaikkiaan 30,4 miljardia euroa, mikä oli nimellisesti kaksi prosenttia edellisvuotista enemmän. Eniten, 18,6 miljardia euroa, maksettiin kunnallisveroa. Ansiotuloveroa valtiolle tulonsaajat maksoivat 5,9 miljardia ja pääomatuloveroa 2,5 miljardia euroa. Sairaanhoidomaksua maksettiin 1,3 miljardia, päivärahamaksua 665 miljoonaa euroa, Yle-veroa 503 ja kirkollisveroa 912 miljoonaa euroa.

Tulonsaajien välittömät verot vuosina 1993–2015, vuoden 2015 hinnoin

Eniten, 7,1 prosenttia, kasvoi pääomatuloveron määrä. Kunnallisveroa tulonsaajat maksoivat 1,6 prosenttia ja valtion ansiotuloveroa 3,2 prosenttia edellisvuotista enemmän. Sairaanhoidomaksu kasvoi 1,1 prosenttia, päivärahamaksu sen sijaan pieneni 6,7 prosenttia. Yle-veron määrä kasvoi 0,7 prosenttia.

Verot ovat kasvaneet vuodesta 1993 reaalisesti 45 prosenttia. Kunnallisvero kasvoi tänä aikana 79 prosenttia ja kunnallisveron osuus välittömistä veroista 50 prosentista 61 prosenttiin. Ansiotuloveron osuus veroista pienentyi samana aikana 31 prosentista 19 prosenttiin. Pääomatuloveron osuus veroista on vaihdellut eniten, vajaan kolmen ja kymmenen prosentin välillä. Vuonna 2015 pääomatuloveroa maksettiin 8,4 prosenttia veroista. Sosiaaliturvamaksujen osuus veroista ja maksuista oli 1990-luvun alussa runsaat 13 prosenttia, mistä se 2000-luvun alkupuolella laski alle viiteen prosenttiin. Sen jälkeen niiden osuus on kasvanut ja vuonna 2015 se oli 6,4 prosenttia. Yle-veron osuus välittömistä veroista oli 1,7 prosenttia.

Veronalaiset tulotkin kasvoivat edellisvuodesta kaksi prosenttia. Kaikkiaan tulonsaajat saivat veronalaista tuloa 133,8 miljardia euroa, mistä ansiotuloja oli 124,6 miljardia ja pääomatuloja 9,2 miljardia. Ansiotulot kasvoivat 1,6 ja pääomatulot 5,7 prosenttia. Tulonsaajia oli yhteensä 4,7 miljoonaa, joista ansiotuloa sai 4,6 ja pääomatuloa 2,5 miljoonaa henkeä.

Ansiotuloista oli työtuloja 81,8 miljardia ja eläketuloja 29,3 miljardia euroa. Työttömyyspäivärahaa ja muita työttömyysturvaan perustuvia etuuksia tulonsaajat saivat 5,2 miljardia, sairausvakuutuksen päivärahoja 1,4 miljardia, lapsen kotihoidon tukea 372 miljoonaa ja opintorahoja 531 miljoonaa euroa. Ansiotuloina verotettuja osinkoja tulonsaajat saivat 448 miljoonaa ja optiovoittoja 170 miljoonaa euroa.

Pääomatuloista oli luovutusvoittoja 4,5 miljardia euroa, vuokratuloja 1,6 miljardia, metsätalouden pääomatuloa 687 miljoonaa ja vapaaehtoisten henkilövakuutusten suorituksia 124 miljoonaa euroa. Veronalaista pääomatuloa osingoista tulonsaajat saivat 1,8 miljardia, mistä 838 miljoonaa euroa oli peräisin listatuista, 802 listaamattomista ja 203 miljoonaa ulkomaisista osakkeista. Yrittäjätuloina tulonsaajat saivat tuloja maataloudesta 817 miljoonaa, elinkeinotoiminnasta 3,0 miljardia ja yhtymistä 1,1 miljardia euroa.

Tulonsaajat maksoivat veroja ja maksuja 22,7 prosenttia veronalaisista tuloistaan vuonna 2015. Veroihin on tässä laskettu ansio- ja pääomatuloverot, kunnallisvero, kirkollisvero, sairausvakuutusmaksut ja Yle-vero. Verojen osuus tuloista ei muuttunut edellisvuodesta. Palkansaajien pakolliset eläkevakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät tuloista 26,5 prosenttia vuonna 2015 ja 26,4 prosenttia vuonna 2014.

Sisällys

Veronalaiset tulot 133,8 miljardia euroa.....	4
Verot kasvoivat kaksi prosenttia.....	4
Vähennyksiin pieniä muutoksia.....	7
Kotitalousvähennystä käytettiin eniten asunnon kunnossapitoon.....	8
Suurimmat mediaanitulot Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla.....	9
Tulojen kasvu vaatimatonta.....	11

Taulukot

Taulukko 1. Verojen jakautuminen tuloluokittain vuonna 2015.....	7
Taulukko 2. Kotitalousvähennyksen saajien luku ja keskimääräinen vähennys vuonna 2015.....	9
Taulukko 3. Veronalaiset tulot sukupuolen ja iän mukaan vuonna 2015.....	12

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tulonsaajien lukumäärä, veronalaiset tulot ja verot vuosina 2015 ja 2014.....	14
Liitetaulukko 2. Tärkeimmät vähennykset veronalaisten tulojen mukaan vuonna 2015.....	16

Kuviot

Kuvio 1. Verojen osuudet välittömistä veroista vuosina 1993–2015, %.....	5
Kuvio 2. Verojen osuudet veronalaisista tuloista tuloluokittain vuonna 2015, %.....	6
Kuvio 3. Keskimääräinen kotitalousvähennys tuloluokittain vuonna 2015, euroa.....	9
Kuvio 4. Mediaanitulot maakunnittain vuosina 2015 ja 2014, euroa.....	10
Kuvio 5. Veronalaiset mediaanitulot iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2015.....	11
Kuvio 6. Ansio- ja pääomatulojen jakautuminen tuloluokittain vuonna 2015, %.....	13

Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste.....	18
--	----

Veronalaiset tulot 133,8 miljardia euroa

Tulonsaajat saivat veronalaisia tuloja 133,8 miljardia euroa, mikä oli 1,8 prosenttia edellisvuotista enemmän (Liitetaulukko 1). Tuloista oli ansiotuloja 124,6 miljardia ja pääomatuloja 9,2 miljardia euroa. Ansiotulot kasvoivat 1,6 ja pääomatulot 5,7 prosenttia edellisvuodesta. Tulonsaajia oli kaikkiaan 4,7 miljoonaa, joista ansiotuloa sai 4,6 ja pääomatuloa 2,5 miljoonaa henkeä. Ansiotulonsaajien määrä ei juuri muuttunut, mutta pääomatuloja saaneita oli yli miljoona henkeä edellisvuotista enemmän. Pääomatuloa saaneiden lukumäärän kasvu johtui pääosin siitä, että osuuskuntien ylijäämien verotusta muutettiin.¹⁾

Ansiotuloista kaksi kolmannesta koostui palkoista ja neljännes eläkkeistä. Palkkatuloja sai 2,8 miljoonaa henkeä kaikkiaan 81,8 miljardia euroa ja eläketuloja 1,6 miljoonaa henkeä 29,3 miljardia euroa. Edellisvuodesta palkkatulojen määrä kasvoi prosenttia ja eläketulojen vajaat kolme prosenttia. Eläkkeistä 25,4 miljardia oli ansioeläkkeitä ja 2,4 miljardia kansaneläkkeitä. Ansioeläkkeet kasvoivat edellisvuodesta kolme prosenttia, mutta kansaneläkkeiden määrä pieneni kaksi prosenttia.

Työttömyyspäivärahat ja muut työttömyysturvaan perustuvat etuudet kasvoivat 6,6 prosenttia edellisvuodesta. Niitä sai 717 000 henkeä kaikkiaan 5,2 miljardia euroa. Sairausvakuutuksen päivärahoja tulonsaajat saivat 1,4 miljardia, lapsen kotihoidon tukea 372 miljoonaa ja opintorahoja 531 miljoonaa euroa. Optiovoittoja työsuhdeoptioista sai 10 200 tulonsaajaa yhteensä 170 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta 23 prosenttia. Ansiotuloina verotettuja osinkoja sai 70 300 tulonsaajaa 448 miljoonaa euroa. Niiden veronalainen määrä kasvoi 12,5 prosenttia ja osinkotuloja saaneiden lukumäärä 37 prosenttia.

Pääomatuloista suurimman erän muodostivat luovutusvoitot. Luovutusvoittoja sai 375 000 henkeä kaikkiaan 4,5 miljardia euroa, mikä oli kymmenen prosenttia edellisvuotista enemmän. Vuokratuloja sai 299 000 henkeä yhteensä 1,6 miljardia euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta 5,4 prosenttia. Metsätalouden pääomatuloa tulonsaajat saivat 687 miljoonaa ja vapaaehtoisten henkilövakuutusten suorituksia 124 miljoonaa euroa.

Osinkoja pääomatulona listatuista ja muista yhtiöistä tulonsaajat saivat bruttomääräisesti 3,4 miljardia euroa, mikä oli 3,2 prosenttia edellisvuotista enemmän. Osinkotuloja sai 863 000 henkeä. Veronalaista pääomatuloa osingoista tulonsaajat saivat 1,8 miljardia euroa vuonna 2015, mistä 838 miljoonaa euroa oli peräisin listatuista, 802 listaamattomista ja 203 miljoonaa ulkomaisista osakkeista. Listaamattomista osakkeista saadut osingot kasvoivat 12 ja ulkomaisista osakkeista saadut osingot 25 prosenttia, listatuista osakkeista saadut osingot sen sijaan pienenivät kymmenen prosenttia edellisvuodesta. Osuuskuntien jakamia ylijäämiä tulonsaajat saivat bruttomääräisesti 98 miljoonaa euroa, mistä veronalaista pääomatuloa oli 28 miljoonaa euroa.

Yrittäjätuloina tulonsaajat saivat tuloja maataloudesta 817 miljoonaa, elinkeinotoiminnasta 3,0 miljardia ja yhtymistä 1,1 miljardia euroa. Yrittäjätuloista vain elinkeinotoiminnan tulot kasvoivat runsaan prosentin. Maatalouden tulot sen sijaan pienenivät edellisvuodesta 18 ja yhtymän tulot kuusi prosenttia.

Verot kasvoivat kaksi prosenttia

Tulonsaajat maksoivat välittömiä veroja ja maksuja kaikkiaan 30,4 miljardia euroa vuonna 2015 (Liitetaulukko 1). Edellisvuodesta verot kasvoivat nimellisesti kaksi prosenttia. Eniten, 18,6 miljardia euroa, maksettiin kunnallisveroa. Kunnallisveron määrä kasvoi 1,6 prosenttia. Tulonsaajat maksoivat tuloveroa valtiolle 8,4 miljardia, mistä ansiotuloveroa oli 5,9 miljardia ja pääomatuloveroa 2,5 miljardia euroa. Ansiotulovero kasvoi edellisvuodesta 3,2 ja pääomatulovero 7,1 prosenttia.

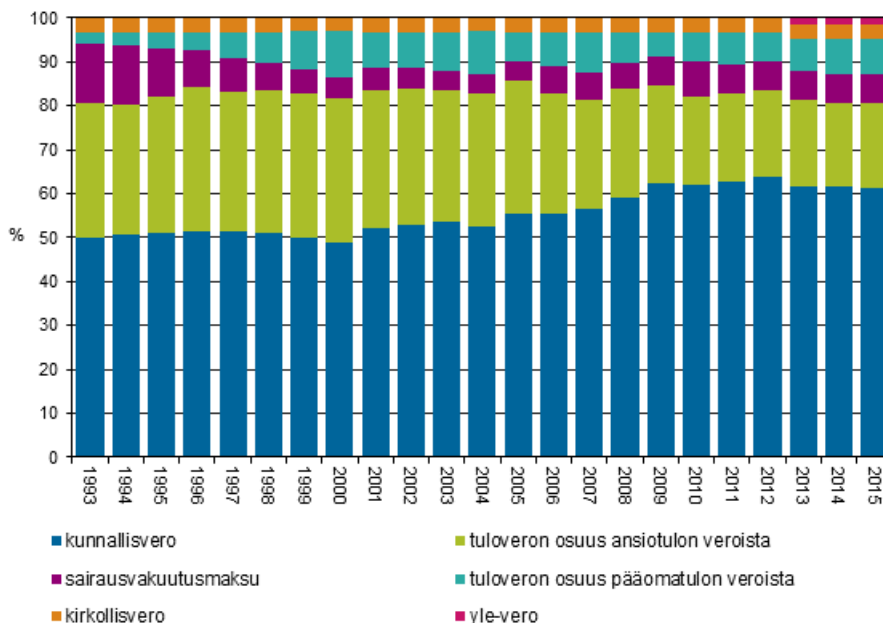
Kunnallisveroa maksoi 3,9 miljoonaa, ansiotuloveroa 1,6 miljoonaa ja pääomatuloveroa myös 1,6 miljoonaa tulonsaajaa. Pääomatuloveroa maksaneiden määrä kasvoi edellisvuodesta 526 000 hengellä eli 50 prosenttia. Pääomatuloveroa maksaneiden määrän kasvu johtui suurimmaksi osaksi osuuskuntien ylijäämien verotuksen muutoksesta. Pääomatulon määrään muutoksella ei sen sijaan ollut juuri vaikutusta. Yle-veroa maksoi neljä miljoonaa tulonsaajaa 503 miljoonaa euroa. Sen määrä kasvoi edellisvuodesta 0,7 prosenttia.

1) Aiemmin osuuspääoman korot olivat verottomia 1500 euroon asti, mutta vuodesta 2015 lähtien vähintään neljännes pääomatulona verotetuista osuuskuntien ylijäämistä on veronalaista tuloa. Vuonna 2015 ylijäämiä sai 1,8 miljoonaa henkeä, mutta valtaosa jaetuista ylijäämistä oli hyvin pieniä. Veronalaisista ylijäämistä 30 prosenttia oli alle euron ja 79 prosenttia alle viiden euron suuruisia. Vähintään sata euroa veronalaista ylijäämätuloa saaneita oli 45 000 eli kaksi prosenttia kaikista. Bruttomääräisesti osuuskuntien ylijäämää jaettiin osakasta kohti 53 euroa, mistä veronalaista pääomatuloa oli keskimäärin 15 euroa.

Tulonsaajat maksoivat sairaanhoitomaksua 1,3 miljardia ja päivärahamaksua 665 miljoonaa euroa. Sairaanhoitomaksu kasvoi 1,1 prosenttia edellisvuodesta, päivärahamaksu sen sijaan pieneni 6,7 prosenttia. Vuonna 2015 päivärahamaksua maksettiin 0,78 prosenttia työtulosta aiemman 0,84 prosentin sijaan.

Palkansaajilta perittiin lisäksi työeläke- ja työttömyyseläkevakuutusmaksuja 5,2 miljardia euroa, mikä oli 5,3 prosenttia edellisvuotista enemmän. Pakollisia eläkevakuutusmaksuja maksoi 2,5 miljoonaa palkansaajaa. Pakollisten verojen ja maksujen lisäksi tulonsaajat maksoivat kirkollisveroa 912 miljoonaa euroa. Kirkollisveroa maksoi 2,8 miljoonaa tulonsaajaa, mikä oli kaksi prosenttia edellisvuotista vähemmän.

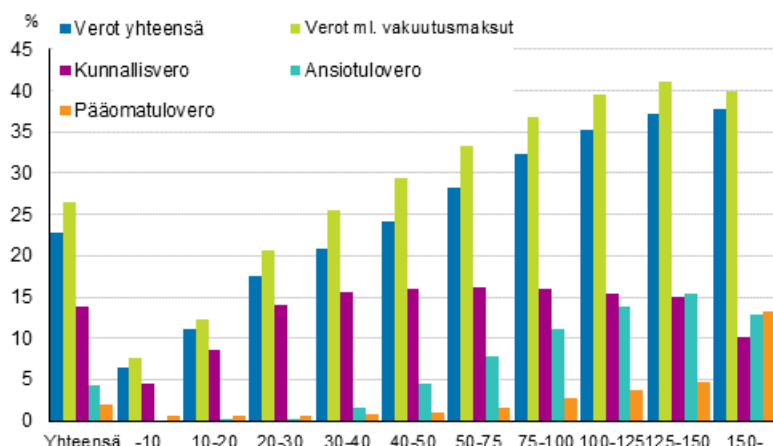
Kuvio 1. Verojen osuudet välittömistä veroista vuosina 1993–2015, %

Verot kasvoivat vuodesta 1993 vuoteen 2015 reaalisesti 45 prosenttia. Tänä aikana on kunnallisvero kasvanut selvästi valtion ansiotuloveroa enemmän. Vuodesta 1993 on kunnallisvero kasvanut reaalisesti 79 prosenttia ja sen osuus välittömistä veroista 50 prosentista 61 prosenttiin. Vuonna 2015 maksettiin ansiotuloveroa valtiolle reaalisesti kahdeksan prosenttia vähemmän kuin vuonna 1993 ja sen osuus veroista pieneni tänä aikana 31 prosentista 19 prosenttiin. Ansiotuloveron osuus on pienentynyt etenkin 2000-luvulla: vuodesta 2000 sen osuus tulonsaajien välittömistä veroista on pienentynyt 13 prosenttiyksikköä.

Suhdannekehitys vaikuttaa eniten pääomatulon määrään ja sen osuus veroista onkin vaihdellut vajaan kolmen ja kymmenen prosentin välillä. Vuonna 2015 pääomatuloveron osuus tulonsaajien veroista oli 8,4 prosenttia. Sosiaaliturvamaksuihin sisältyi sairausvakuutusmaksun ohella vuoteen 1995 asti myös kansaneläkevakuutusmaksu. Sosiaaliturvamaksujen osuus veroista ja maksuista oli 1990-luvun alussa runsaat 13 prosenttia, mistä se 2000-luvun alkupuolella laski alle viiteen prosenttiin. Sen jälkeen on sairausvakuutusmaksun osuus jälleen kasvanut ja vuonna 2015 se oli 6,4 prosenttia. Yle-veroa on peritty vuodesta 2013 lähtien ja vuonna 2015 sen osuus välittömistä veroista oli 1,7 prosenttia.

Kuvio 2. Verojen osuudet veronalaisista tuloista tuloluokittain vuonna 2015, %

Tulonsaajat maksoivat veroja ja veronluonteisia maksuja 22,7 prosenttia veronalaisista tuloistaan vuonna 2015. Veroihin ja maksuihin on tässä laskettu ansio ja pääomatuloverot, kunnallisvero, kirkollisvero, sairausvakuutusmaksut ja Yle-vero. Palkansaajien pakolliset eläkevakuutusmaksut mukaan lukien verot ja maksut veivät tuloista 26,5 prosenttia vuonna 2015 ja 26,4 prosenttia vuonna 2014.

Kokonaisuutena verojen osuus tuloista ei muuttunut edellisvuodesta, mutta hyvätuloisilta veroihin kului hieman aiempaa suurempi osuus, kun taas pieni ja keskituloisten verotus hieman keveni. Vuodessa 10 000–20 000 euroa ansainneilta kului veroihin keskimäärin 11,0 prosenttia, 30 000–40 000 euroa ansainneilta 20,8 ja vähintään 150 000 ansainneilta 37,7 prosenttia tuloista. Tulonsaajat, jotka ansaitsivat 10 000–20 000 euroa maksoivat keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä ja 20 000–40 000 euroa ansainneet 0,2 prosenttiyksikköä vähemmän veroja veronalaisista tuloistaan kuin vuonna 2014. Tulonsaajat, joiden veronalaiset vuositulot olivat vähintään 150 000 euroa sen sijaan maksoivat 0,4 prosenttiyksikköä enemmän veroja suhteessa tuloihin, kuin vuotta aiemmin.

Vuonna 2015 valtion ansiotuloveroasteikon tulorajojen kolmeen alimpaan tuloluokkaan tehtiin 1,5 prosentin inflaatiotarkistus ja ylimmän luokan euromääräistä rajaa alennettiin 100 000 eurosta 90 000 euroon. Pääomatulojen verotusta muutettiin alentamalla ylempään verokannan tulorajaa 40 000 eurosta 30 000 euroon ja korottamalla ylempää verokantaa 32 prosentista 33 prosenttiin.

Taulukko 1. Verojen jakautuminen tuloluokittain vuonna 2015

Vero	Tuloluokka, 1000 €								
	Yhteensä	-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-75	75-100	100-
Tulonsaajia	4 654 835	898 831	1 099 533	931 094	755 342	414 353	377 715	99 591	78 376
Tulonsaajia, %	100,0	19,3	23,6	20,0	16,2	8,9	8,1	2,1	1,7
Veronalaiset tulot, milj. €	133 825,6	4 543,5	16 316,1	23 254,2	26 129,8	18 422,9	22 484,0	8 478,5	14 196,6
Veronalaiset tulot, %	100,0	3,4	12,2	17,4	19,5	13,8	16,8	6,3	10,6
Ansiotulovero, milj. €	5 858,2	0,0	0,9	31,6	397,8	809,6	1 752,1	946,0	1 920,3
Ansiotulovero, %	100,0	0,0	0,0	0,5	6,8	13,8	29,9	16,1	32,8
Pääomatulovero, milj. €	2 537,8	31,1	89,9	157,0	188,0	183,8	354,7	226,8	1 306,3
Pääomatulovero, %	100,0	1,2	3,5	6,2	7,4	7,2	14,0	8,9	51,5
Sairausvakuutusmaksu, milj. €	1 936,3	30,0	136,2	325,8	432,8	314,8	383,4	139,4	173,9
Sairausvakuutusmaksu, %	100,0	1,5	7,0	16,8	22,4	16,3	19,8	7,2	9,0
Kunnallisvero, milj. €	18 623,1	204,1	1 387,5	3 251,4	4 090,3	2 955,6	3 632,3	1 346,8	1 755,1
Kunnallisvero, %	100,0	1,1	7,5	17,5	22,0	15,9	19,5	7,2	9,4
Yle-vero, milj. €	502,8	20,5	107,5	130,5	107,0	58,7	53,5	14,1	11,1
Yle-vero, %	100,0	4,1	21,4	26,0	21,3	11,7	10,6	2,8	2,2
Verot yhteensä, milj. €	29 465,7	286,1	1 722,9	3 897,2	5 216,8	4 323,1	6 177,2	2 673,7	5 168,6
Verot yhteensä, %	100,0	1,0	5,8	13,2	17,7	14,7	21,0	9,1	17,5

Pienituloisimpien tulonsaajien verot koostuivat lähinnä kunnallisverosta ja sairausvakuutusmaksuista. Pienituloiset maksoivat suhteellisen suuren osuuden myös Yle-verosta. Alle 20 000 euroa vuodessa ansaitsi 2,0 miljoonaa henkeä eli 43 prosenttia tulonsaajista. He saivat 16 prosenttia kaikista veronalaista tuloista ja maksoivat 6,8 prosenttia välittömistä veroista. Kunnallisveroista he maksoivat 8,6, sairausvakuutusmaksuista 8,6 ja Yle-verosta 25,5 prosenttia. Ansiotuloveroa alle 20 000 euroa ansainneet eivät käytännössä maksaneet, mutta pääomatuloveroa 121 miljoonaa euroa eli 4,8 prosenttia pääomatuloverosta. Tulonsaajia, jotka ansaitsivat 30 000–50 000 euroa, oli 1,2 miljoonaa eli neljännes veronalaista tuloa saaneista. He maksoivat kaikista veroista 32 prosenttia, 20,6 prosenttia ansiotuloveroista ja 38 prosenttia kunnallisverosta. Yli 50 000 euroa ansaitsi 12 prosenttia tulonsaajista. He saivat 34 prosenttia tuloista ja maksoivat 48 prosenttia kaikista veroista. Valtion ansiotuloverosta he maksoivat 79 ja pääomatuloverosta 74 prosenttia.

Vähennyksiin pieniä muutoksia

Tuloista ja veroista tehtäviin vähennyksiin tehtiin pieniä muutoksia ja uutena vähennyksenä otettiin käyttöön alaikäisen lapsen huoltajalle myönnettävä lapsivähennys vuosina 2015–2017. Vähennys tehdään veroista ja sen määrä on 50 euroa enintään neljästä lapsesta. Yksinhuoltajille vähennys myönnetään kaksinkertaisena. Vähennys pienenee, jos verovelvollisen puhtaan ansiotulon ja puhtaan pääomatulon yhteismäärä ylittää 36 000 euroa.

Pienituloisille kohdistetun kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettiin 2 930 eurosta 2 970 euroon ja poistumaprosenttia alennettiin 19 prosentista 18 prosenttiin. Työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettiin 1 010 eurosta 1 025 euroon, kertymäprosenttia korotettiin 7,4 prosentista 8,6 prosenttiin ja poistumaprosenttia 1,15 prosentista 1,2 prosenttiin. Asuntovelan korkojen vähennyskelpoinen osuus pieneni 75 prosentista 65 prosenttiin. Asunnon ja työpaikan välisten matkakustannusten vähennysoikeutta kavennettiin kasvattamalla omavastuuosuutta 600 eurosta 750 euroon.

Vuonna 2015 tulonsaajat vähensivät ansiotuloistaan valtion- ja kunnallisverotuksessa matkakuluja 1,5 miljardia, pakollisia eläkevakuutusmaksuja 5,3 miljardia ja työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuja 655 miljoonaa euroa (liitetaulukko 2). Tulonhankkimisvähennyksen määrä oli 1,7 miljardia euroa.

Eläketulovähennyksen määrä valtionverotuksessa oli 12,6 miljardia ja kunnallisverotuksessa 6,4 miljardia euroa vuonna 2015. Kunnallisverotuksen ansiotulovähennys oli 6,2 miljardia euroa. Kunnallisverotuksen

perusvähennyksen määrä oli 3,1 miljardia euroa, se kasvoi edellisvuodesta kasvoi 7,4 prosenttia. Ansiotulojen veroista tehtävä työtulovähennys alensi palkansaajien veroja 2,1 miljardilla eurolla. Lapsivähennyksen sai 803 850 tulonsaajaa. Se alensi heidän verojaan 70,4 miljoonaa euroa.

Tulonsaajat ilmoittivat asuntovelkojen korkoja 960 miljoonaa euroa, mistä vähennyskelpoinen osuus oli 624 miljoonaa euroa. Asuntolainakorkojen ilmoitettu määrä pieneni edellisvuodesta yhdeksän ja vähennyskelpoinen määrä 21 prosenttia. Ensiasunnon lainoihin kohdistuneita korkoja tulonsaajilla oli 158 miljoonaa euroa, joita he saivat vähentää 102 miljoonaa euroa, mikä oli 23 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tulonhankkimislainan korkoja tulonsaajat vähensivät 18 prosenttia edellisvuotista enemmän, 153 miljoonaa euroa. Alijäämähyvityksenä ansiotuloveroista vähennettiin korkoja 209 miljoonaa euroa, mikä oli 21 prosenttia edellisvuotista vähemmän.

Selvimmän pienituloisille kohdistuivat perusvähennys ja opintorahavähennys (liitetaulukko 2). Perusvähennyksestä saivat alle 10 000 euroa ansainneet 31 prosenttia ja 10 000–25 000 euroa ansainneet 66 prosenttia. Opintorahavähennyksen saajat ansaitsivat käytännössä kaikki alle 10 000 euroa. Myös eläketulovähennykset kohdistuivat alimpiin tuloluokkiin, kunnallisverotuksen eläketulovähennyksen saajista 92 ja valtionverotuksen eläketulovähennyksen saajista 75 prosentilla tulot olivat alle 25 000 euroa.

Työtuloihin kohdistuneista vähennyksistä hyötyivät eniten keski- ja hyvätuloiset tulonsaajat. Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksuista ja matkakuluista vähensivät 25 000–50 000 euroa ansainneet runsaat 60 ja 50 000–75 000 euroa ansainneet 19 prosenttia. Tulonhankkimisvähennyksestä ja eläkevakuutusmaksuvähennyksestä oli 25 000–50 000 euroa ansainneiden osuus noin puolet. Tulonhankkimisvähennyksestä alle 25 000 euroa ansainneet saivat runsaan kolmanneksen, eläkevakuutusmaksuista puolestaan yhtä suuren osuuden saivat yli 50 000 ansainneet. Kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksestä hyötyivät suhteellisen pieni- ja keskituloiset. Alle 25 000 euroa ansainneet saivat siitä kolmanneksen ja 25 000–50 000 euroa ansainneet 57 prosenttia. Työtulovähennyksestä saivat 10 000–25 000 euroa ansainneet 22 ja 25 000–50 000 euroa ansainneet 61 prosenttia. Lapsivähennyksestä saivat 10 000–25 000 euroa ansainneet 35 ja 25 000–50 000 euroa ansainneet 54 prosenttia.

Asuntolainan koroista vähensivät 25 000–50 000 euroa ansainneet 52 prosenttia ja yli 50 000 euroa ansainneet 30 prosenttia. Tulonhankkimislainan korkoja vähensivät eniten hyvätuloiset, niistä 67 prosenttia kohdistui vähintään 50 000 euroa vuodessa ansainneille. Vapaaehtoisista eläkevakuutusmaksuista vähensivät 25 000–50 000 euroa ansainneet 48 ja sitä enemmän ansainneet 39 prosenttia.

Kotitalousvähennystä käytettiin eniten asunnon kunnossapitoon

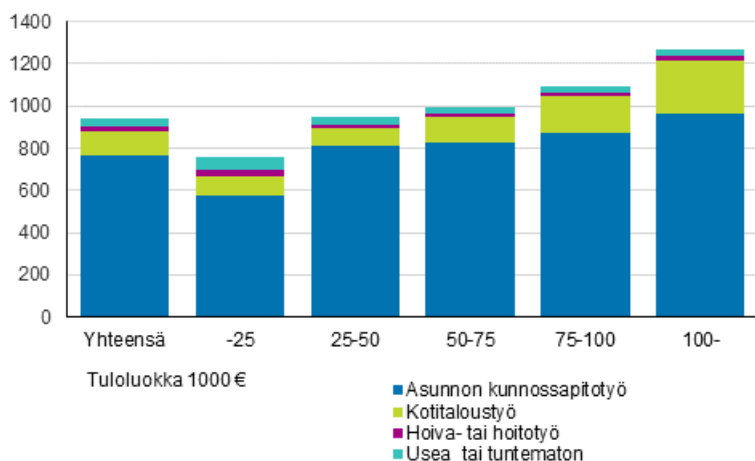
Kotitalousvähennystä käytti 391 000 tulonsaajaa vuonna 2015. Vähennys alensi tulonsaajien veroja 376 miljoonalla eurolla. Vähennyksen määrä kasvoi viisi prosenttia edellisvuodesta.

Kotitalousvähennyksen käyttöalaa on laajennettu ja enimmäismääriä korotettu sen olemassaoloaikana useaan otteeseen. Kotitalousvähennyksen käyttö on viime vuosikymmenen alusta kasvanut vuosi vuodelta lukuun ottamatta vuotta 2012, jolloin vähennyksen enimmäismäärää pienennettiin 3 000 eurosta 2 000 euroon. Silloin vähennysten käyttäjien määrä väheni runsaalla 41 000 tulonsaajalla. Vuonna 2014 enimmäismäärä korotettiin 2 400 euroon.

Vähennystä on hyödynnetty eniten asunnon kunnossapitotöihin. Vuonna 2015 myönnettyistä vähennyksistä 82 prosenttia kohdistui asunnon kunnossapitoon ja 12 prosenttia kotitaloustöihin. Keskimääräinen vähennys kunnossapitotöistä oli 1 070 euroa ja kotitaloustöistä 563 euroa. Hoiva- ja hoitotöihin vähennystä käytettiin vain kahdessa prosentissa tapauksista. Hoiva- ja hoitotyöhön vähennystä myönnettiin keskimäärin 1 053 euroa.

Kuvio 3. Keskimääräinen kotitalousvähennys tuloluokittain vuonna 2015, euroa

Vähennyksen käyttö yleistyi tulojen kasvaessa. Alle 25 000 euroa ansainneista sitä käytti neljä prosenttia, 25 000–50 000 euroa ansainneista kymmenen ja yli 100 000 euroa ansainneista 41 prosenttia. Keskimääräiset vähennyksetkin kasvoivat tulojen kasvaessa. Alle 25 000 euroa vuodessa ansainneilla vähennys oli keskimäärin 765 euroa kun vähintään 100 000 euroa ansainneilla se oli 1 289 euroa. Keskituloiset käyttivät vähennystä muita useammin asunnon kunnossapitotyöhön ja hyvätuloiset kotitaloustyöhön. Pienituloiset käyttivät vähennystä muita useammin kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöhön.

Vähennystä käyttivät eniten keski-ikäiset ja sitä vanhemmat. Alle 30-vuotiaista vain prosentti käytti kotitalousvähennystä, mutta yli kuusikymmenvuotiaista 12 prosenttia. Vähennystä käyttäneistä 29 prosenttia oli 30–49-vuotiaita, viidennes 50–59-vuotiaita ja 38 prosenttia eläkeikäisiä. Keskimääräinen vähennys ei vaihdellut kovin paljon iän mukaan, mutta yli 75-vuotiailla se oli pienin, 763 euroa. Asunnon kunnossapitotyöt olivat kaikenikäisillä yleisin vähennyksen käyttötarkoitus. Yli 75-vuotiaat käyttivät muita useammin vähennystä kotitalous- ja hoivatyöhön.

Taulukko 2. Kotitalousvähennyksen saajien luku ja keskimääräinen vähennys vuonna 2015

Käyttötarkoitus	Ikäluokka							
	Yhteensä	-30	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 - 74	75-
Kotitalousvähennys yhteensä, lkm	391 023	10 699	48 467	62 928	77 327	43 608	81 123	66 871
Kotitalousvähennys yhteensä, keskimäärin, €	962	940	996	1 023	1 028	1 020	966	763
Kotitaloustyö, lkm	80 033	1 229	9 254	13 842	13 369	6 000	11 836	24 503
Kotitaloustyö, keskimäärin, €	563	621	669	754	675	578	477	391
Hoiva- tai hoitotyö, lkm	8 115	49	535	594	395	240	824	5 478
Hoiva- tai hoitotyö, keskimäärin, €	1 053	563	862	997	993	880	914	1 114
Asuntojen kunnossapitotyö, lkm	286 339	9 182	37 409	46 760	61 106	35 508	64 258	32 116
Asuntojen kunnossapitotyö, keskimäärin, €	1 070	982	1 077	1 100	1 105	1 098	1 060	967
Usea tai tuntematon, lkm	16 536	239	1 269	1 732	2 457	1 860	4 205	4 774
Usea tai tuntematon, keskimäärin, €	965	1 028	1 069	1 098	1 039	977	906	894

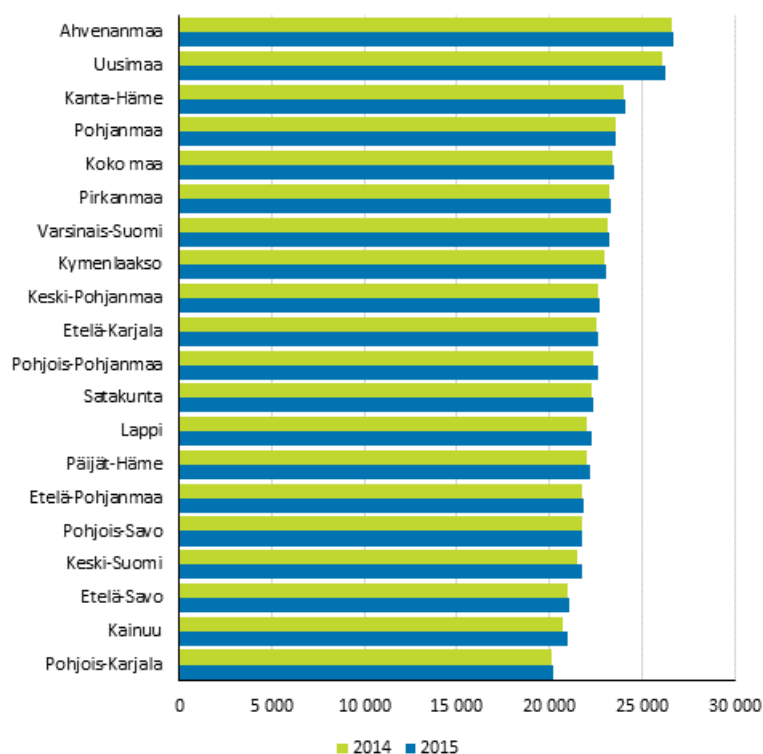
Miehet ja naiset käyttivät vähennystä yhtä usein. Miehet käyttivät vähennystä jonkin verran naisia useammin kunnossapitotöihin, naiset puolestaan miehiä useammin kotitaloustyöhön ja hoito- ja hoivatyöhön.

Suurimmat mediaanitulot Ahvenanmaalla ja Uudellamaalla

Hyvätuloisimmat tulonsaajat asuivat Ahvenanmaan ja Uudenmaan maakunnissa. Veronalaiset mediaanitulot olivat korkeimmat Ahvenanmaalla (26 680 €) ja Uudellamaalla (26 240 €). Pienimmät mediaanitulot olivat Kainuun (20 960 €) ja Pohjois-Karjalan (20 210 €) maakunnissa. Edellisvuodesta tulonsaajien mediaanitulot

kasvoivat koko maassa 0,4 prosenttia. Eniten ne kasvoivat Lapissa ja Kainuussa, 1,1 prosenttia. Vähiten mediaanitulot kasvoivat Pohjois-Savossa ja Pohjanmaalla, missä ne eivät kasvaneet lainkaan.

Kuvio 4. Mediaanitulot maakunnittain vuosina 2015 ja 2014, euroa

Maakuntien tulot vaihtelivat paitsi suuruudeltaan myös koostumukseltaan. Palkkatulojen osuus tuloista oli suurin Uudellamaalla, missä palkkoja oli 66 prosenttia veronalaisista tuloista. Hieman keskimääräistä suurempi oli palkkojen osuus myös Pirkanmaalla ja Pohjanmaalla. Palkkojen osuus oli pienin, hieman yli puolet kaikista tuloista, Etelä-Savossa ja Kainuussa.

Etelä-Savossa ja Kainuussa tulonsaajat saivat suhteellisesti eniten eläketuloja, 29 prosenttia veronalaisista tuloistaan. Työttömyysturvaan perustuvien etuuskien osuus tuloista oli suurin Kainuussa ja Pohjois-Karjalassa, missä niitä oli lähes kuusi prosenttia tulonsaajien veronalaisista tuloista.

Yrittäjätuloja maataloudesta, elinkeinotoiminnasta ja yhtymistä tulonsaajat saivat koko maassa 3,7 prosenttia veronalaisista tuloistaan. Eniten yrittäjätuloja saivat Etelä- Pohjanmaan (6,7 %) ja Keski-Pohjanmaan (6,5 %) tulonsaajat. Keskimäärin tulonsaajat saivat yrittäjätuloja Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla noin 1 700 euroa tulonsaajaa kohti, kun koko maassa tulonsaajat saivat niitä 1 060 euroa. Vähiten yrittäjätuloja saivat Uudenmaan asukkaat, 810 euroa tulonsaajaa kohti.

Pääomatuloja tulonsaajat saivat koko maassa keskimäärin 1 980 euroa. Eniten pääomatuloja saivat ahvenanmaalaiset, 3 275 euroa tulonsaajaa kohti. Seuraavaksi eniten, 2 620 euroa, pääomatuloja tulonsaajat saivat Uudellamaalla. Vähiten pääomatuloja saivat Kymenlaakson, Kainuun ja Lapin tulonsaajat. Kainuussa ja Lapissa keskimääräiset pääomatulot olivat noin 1 300 euroa ja Kymenlaaksossa 1 330 euroa.

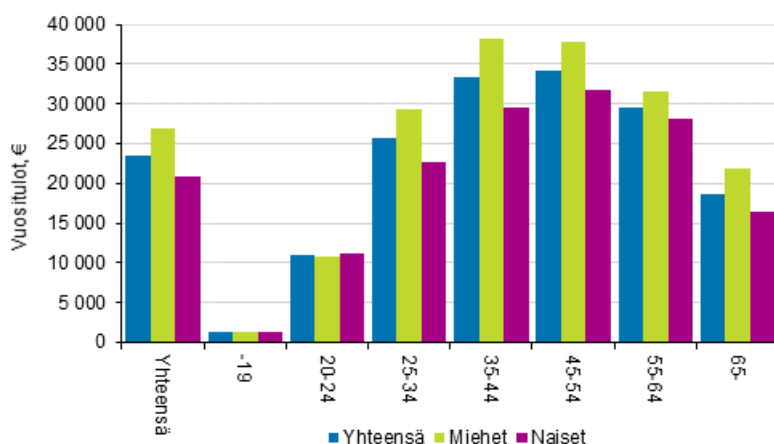
Hyvätuloisimmat kunnat sijaitsivat Helsingin seudulla ja Ahvenanmaalla. Kymmenen mediaanituloiltaan suurituloisinta kuntaa olivat Kauniainen (33 820 €), Jomala (30 320 €) Espoo (30 180 €), Kirkkonummi (29 800 €), Tuusula (29 760 €), Lemland (29 750 €), Nurmijärvi (29 730 €), Sipoo (29 150 €), Siuntio (29 050 €) ja Järvenpää (28 570 €).

Tulojen kasvu vaatimatonta

Tulonsaajien veronalaiset mediaanitulot olivat 23 510 euroa vuonna 2015. Mediaanitulot kasvoivat edellisvuodesta 0,4 prosenttia. Miesten mediaanitulot olivat 26 910 ja naisten 20 950 euroa. Miesten mediaanitulot kasvoivat 0,3 ja naisten 0,6 prosenttia.

Suurimmillaan tulot olivat keski-ikäisillä: 45–54-vuotiaiden mediaanitulot olivat 34 200 euroa. Eniten edellisvuodesta kasvoivat vanhimpien tulonsaajien tulot. Yli 64-vuotiaiden mediaanitulot kasvoivat 2,2 prosenttia ja 55–64-vuotiaiden 1,6 prosenttia. Alle 35-vuotiaiden mediaanitulot sen sijaan laskivat edellisvuodesta.

Kuvio 5. Veronalaiset mediaanitulot iän ja sukupuolen mukaan vuonna 2015

Viidennes tulonsaajista eli 898 800 henkeä ansaitsi alle 10 000 euroa. Heidän veronalaisista tuloistaan oli 34 prosenttia eläkkeitä, 24 prosenttia työttömyysturvan perusteella saatuja etuuksia ja opintorahoja seitsemän prosenttia. Palkkatuloja heidän tuloistaan oli 21 prosenttia. Pääomatuloina he saivat kolme prosenttia veronalaisista tuloistaan, yhtä suuren osuuden niistä muodostivat lapsen kotihoidon tuki ja sairausvakuutuksen päivärahat.

Taulukko 3. Veronalaiset tulot sukupuolen ja iän mukaan vuonna 2015

Tulot	Ikä								
	Kaikki	-19	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75-
Yhteensä	4 654 835	262 042	333 630	700 562	665 747	725 728	745 519	679 403	542 204
Veronalaiset tulot keskimäärin, €	28 750	3 058	13 711	26 942	37 924	40 286	35 699	26 270	19 603
Veronalaiset tulot, mediaani, €	23 506	1 304	10 917	25 765	33 310	34 199	29 515	20 717	16 106
Ansiotulot keskimäärin, €	26 772	2 874	13 498	26 298	35 992	37 612	32 402	23 284	17 901
Pääomatulot keskimäärin, €	1 978	184	213	644	1 933	2 674	3 297	2 986	1 703
Verot yhteensä keskimäärin, €	6 526	173	1 746	5 375	9 231	10 180	8 600	5 995	3 626
Miehet	2 263 279	129 358	168 023	361 730	342 879	366 453	367 330	321 374	206 132
Veronalaiset tulot keskimäärin, €	33 193	3 109	14 160	30 094	43 845	45 469	40 339	31 390	23 561
Veronalaiset tulot, mediaani, €	26 912	1 306	10 697	29 344	38 288	37 834	31 644	23 896	19 163
Ansiotulot keskimäärin, €	30 336	2 911	13 898	29 227	40 954	41 558	35 549	27 124	21 001
Pääomatulot keskimäärin, €	2 857	198	263	867	2 891	3 912	4 790	4 266	2 559
Verot yhteensä keskimäärin, €	8 212	188	1 936	6 397	11 474	12 313	10 522	7 971	5 092
Naiset	2 391 556	132 684	165 607	338 832	322 868	359 275	378 189	358 029	336 072
Veronalaiset tulot keskimäärin, €	24 545	3 009	13 254	23 577	31 637	34 999	31 193	21 673	17 176
Veronalaiset tulot, mediaani, €	20 947	1 302	11 100	22 715	29 468	31 745	28 103	18 366	15 002
Ansiotulot keskimäärin, €	23 399	2 838	13 092	23 170	30 722	33 588	29 346	19 836	15 999
Pääomatulot keskimäärin, €	1 146	171	163	406	915	1 411	1 847	1 837	1 177
Verot yhteensä keskimäärin, €	4 930	158	1 553	4 285	6 850	8 004	6 733	4 222	2 727

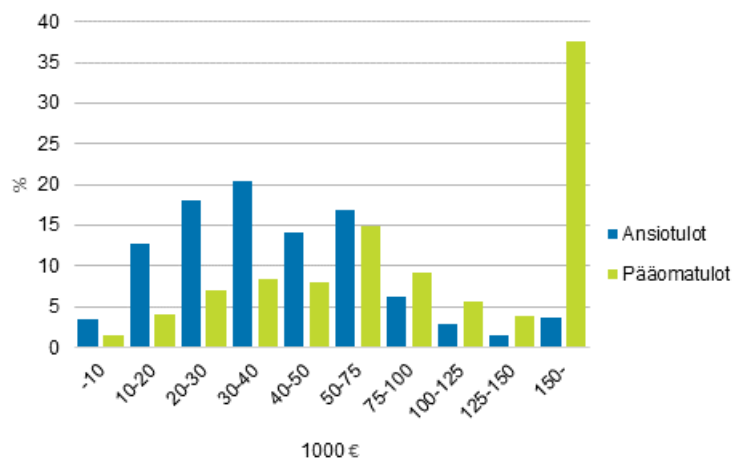
Veronalaisiin tuloihin eivät sisälly verottomat tulonsiirrot kuten asumis- ja toimeentulotuet tai lapsilisät. Tulonsaajien joukossa on koululaisia, opiskelijoita tai muita tilapäis- ja osa-aikatöitä tehneitä, joiden pienituloisuus on usein tilapäistä ja elämäntilanteeseen liittyvää. Veronalaiset tulot ovat usein pieniä myös monilla eläketulota tai muita tulonsiirtoja kuten kotihoidon tukea, opintorahaa tai äitiys- tai vanhempainrahaa saaneilla.

Alle 10 000 euroa vuodessa ansainneista viidennes oli alle 20-vuotiaita ja 17 prosenttia 20–24-vuotiaita. Yli 74-vuotiaista neljännes ansaitsi alle 10 000 euroa vuodessa. Niin pienituloisia oli yli 74-vuotiaista naisista 26 ja miehistä 24 prosenttia.

Kolmannes tulonsaajista eli 1,6 miljoonaa henkeä ansaitsi 10 000–25 000 euroa. Heidän tuloistaan puolet oli eläkkeitä ja 29 prosenttia palkkoja. Työttömyysturvaetuksia niistä oli kymmenen prosenttia. Kaikista maksetuista työttömyyspäivärahoista he saivat hieman yli puolet.

Tulonsaajia, joiden vuositulot olivat 25 000–50 000 euroa, oli myös 1,6 miljoonaa. Heidän tuloistaan 73 prosenttia oli palkkoja ja 18 prosenttia eläkkeitä. Palkkojen osuus tuloista oli suurin tulonsaajilla, jotka ansaitsivat 50 000–75 000 euroa. Heidän tuloistaan 78 prosenttia oli palkkoja ja kymmenen prosenttia eläkkeitä. Pääomatuloina he saivat kuusi prosenttia veronalaisista tuloistaan. Niin paljon ansainneita tulonsaajia oli 377 700 eli kahdeksan prosenttia kaikista.

Kuvio 6. Ansio- ja pääomatulojen jakautuminen tuloluokittain vuonna 2015, %

Pääomatulojen osuus tuloista kasvoi selvästi tulojen kasvaessa. Vähintään 100 000 euron veronalaiset vuositulot oli 78 400 hengellä eli 1,7 prosentilla tulonsaajista. Heidän tuloistaan 31 prosenttia oli pääomatuloja, 54 prosenttia palkkoja ja kuusi prosenttia yrittäjätuloja. Kaikista pääomatuloista he saivat 47 ja ansiotuloista kahdeksan prosenttia. Yli 150 000 euroa ansainneet saivat 38 prosenttia kaikista pääomatuloista.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tulonsaajien lukumäärä, veronalaiset tulot ja verot vuosina 2015 ja 2014

Tiedot	1000 €			Lukumäärä		
	2015	2014	muutos-%	2015	2014	muutos-%
Tulonsaajia	4 654 835	4 627 780	0,6	4 654 835	4 627 780	0,6
Ansiotuloja saaneita	4 590 247	4 570 870	0,4	4 590 247	4 570 870	0,4
Pääomatuloja saaneita	2 533 370	1 424 533	77,8	2 533 370	1 424 533	77,8
Valtionveronalaiset tulot	133 825 570	131 429 838	1,8	4 654 835	4 627 780	0,6
Veronalaiset tulot ml. verovapaat osingot ja korot	135 633 236	133 173 693	1,8	4 654 835	4 627 780	0,6
Ansiotulot yhteensä	124 618 345	122 715 345	1,6	4 590 247	4 570 870	0,4
Palkkatulot	81 778 949	80 950 886	1,0	2 777 820	2 790 907	-0,5
Rahapalkka päätoimesta	81 289 281	80 437 641	1,1	2 747 055	2 756 390	-0,3
Optiovoitot työsuhdeoptioista	169 573	138 212	22,7	10 211	8 953	14,1
Sairausvakuutuspäivärahat	1 396 945	1 379 498	1,3	314 832	312 462	0,8
Työttömyysturvaetuedet	5 158 357	4 839 489	6,6	716 552	685 713	4,5
Lapsen kotihoidon tuki	372 420	387 889	-4,0	133 823	135 992	-1,6
Eläketulot	29 285 332	28 502 288	2,7	1 614 501	1 600 449	0,9
Työ-, virka- ja yrittäjäeläkkeet	25 381 220	24 634 482	3,0	1 461 633	1 445 954	1,1
Kansaneläkkeet	2 413 423	2 461 330	-1,9	645 474	655 201	-1,5
Opintorahat	530 822	514 880	3,1	315 210	314 206	0,3
Vakuutuspäivärahat	126 650	142 208	-10,9	49 841	53 856	-7,5
Osinkotulot ansiotulona, brutto	597 433	531 446	12,4	74 301	55 151	34,7
Osinkotulot ansiotulona, veronalainen määrä	448 073	398 366	12,5	70 308	51 164	37,4
Tulot ulkomailta	740 557	672 338	10,1	345 759	337 980	2,3
Muut ansiotulot	814 312	774 250	5,2	264 878	258 378	2,5
Maatalouden tulo	816 907	991 857	-17,6	93 781	97 340	-3,7
Elinkeinotulot	2 963 330	2 931 047	1,1	136 166	137 444	-0,9
Tulot yhtymästä	1 144 514	1 213 806	-5,7	102 378	105 777	-3,2
Pääomatulot yhteensä	9 207 225	8 714 493	5,7	2 533 370	1 424 533	77,8
Osingot pääomatulona listatuista ja muista yhtiöistä, bruttomäärä	3 430 580	3 324 285	3,2	863 416	899 663	-4,0
Osingot listatuista yhtiöistä, bruttomäärä	1 230 204	1 292 691	-4,8	637 077	670 853	-5,0
Muista kuin listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen bruttomäärä	2 200 237	2 031 450	8,3	323 035	330 652	-2,3
Listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen veronalainen määrä	837 954	932 254	-10,1	561 640	596 666	-5,9
Muista kuin listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen veronalainen määrä	801744	717 035	11,8	323 029	330 621	-2,3
Osingot ulkomailta, veronalainen määrä	202 723	162 074	25,1	261 631	259 789	0,7
Osuuspääoman korkojen brutto	98 273	118 346	-17,0	1 849 589	1 828 229	1,2
Osuuspääoman korkojen veronalainen määrä	27 708	19 077	45,2	1 849 577	20 900	8749,7
Vuokratulot	1 559 351	1 479 433	5,4	298 867	285 769	4,6
Luovutusvoitot	4 480 083	4 071 043	10,0	374 920	372 283	0,7
Sijoitusrahasto-osuuden tuotto	15 631	14 970	4,4	29 838	45 141	-33,9
Vapaaehtoisen henkilövakuutuksen suoritus	124 368	101 799	22,2	48 027	45 183	6,3
Metsätalouden pääomatulo	687 273	770 163	-10,8	86 383	94 724	-8,8
Muut pääomatulot	535 794	477 594	12,2	131 704	167 135	-21,2
Valtionverot yhteensä	8 403 547	8 052 038	4,4	2 515 575	2 188 806	14,9

Tiedot	1000 €			Lukumäärä		
	2015	2014	muutos-%	2015	2014	muutos-%
Tulovero ansiotulosta	5 858 227	5 675 150	3,2	1 606 768	1 620 534	-0,8
Tulovero pääomatulosta	2 537 782	2 368 976	7,1	1 584 993	1 058 637	49,7
Veronkorotus	7 538	7 912	-4,7	16 051	15 432	4,0
Kunnallisvero	18 623 142	18 327 347	1,6	3 866 885	3 867 368	-0,0
Kirkollisvero	912 001	925 479	-1,5	2 791 362	2 855 467	-2,2
Sairaanhoidomaksu	1 271 128	1 257 313	1,1	3 863 032	3 864 358	-0,0
Päivärahamaksu	665 146	713 215	-6,7	2 808 237	2 830 841	-0,8
Yle-vero	502 763	499 252	0,7	4 048 833	4 023 954	0,6
Verot ja maksut yhteensä	30 377 727	29 774 645	2,0	4 435 839	4 408 653	0,6
Työntekijän eläke- ja työttömyysvakuutusmaksu	5 152 119	4 892 482	5,3	2 485 286	2 505 160	-0,8
Valtionveronalaiset tulot miinus verot	103 447 843	102 153 946	1,3	4 651 665	4 625 845	0,6

Liitetaulukko 2. Tärkeimmät vähennykset veronalaisten tulojen mukaan vuonna 2015

Tieto	Tuloluokka, 1000 €						
	Tuloluokat yhteensä	-10	10-25	25-50	50-75	75-100	100-
Tulonsaajia	4 654 835	898 831	1 567 364	1 632 958	377 715	99 591	78 376
Vähennykset ansiotulosta valtionverotuksessa, 1000 €	22 768 480	1 854 193	10 355 725	7 212 798	2 049 526	640 926	655 312
Vähennykset ansiotulosta valtionverotuksessa, lkm	4 309 672	642 744	1 521 392	1 613 363	361 324	95 728	75 121
Vähennykset ansiotulosta kunnallisverotuksessa, 1000 €	26 124 713	3237 111	9 690 947	9 229 008	2 603 770	699 133	664 745
Vähennykset ansiotulosta kunnallisverotuksessa, lkm	4 406 066	847 084	1 562 064	1 467 591	359 201	95 370	74 756
Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, 1000 €	655 447	5 043	74 254	399 632	127 464	28 077	20 976
Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut, lkm	1 976 699	48 853	410 033	1 106 296	286 371	72 469	52 677
Matkakulut, 1000 €	1 504 201	9 521	158 646	933 095	288 116	67 607	47 217
Matkakulut, lkm	778 953	8 924	102 943	469 508	137 700	34 701	25 177
Tulonhankkimisvähennys, 1000 €	1 657 745	186 456	369 799	802 883	204 102	53 366	41 139
Tulonhankkimisvähennys, lkm	2 758 041	346 998	617 470	1 307 774	331 803	86 858	67 138
Eläkevakuutusmaksut, myönnetty määrä, 1000 €	5 258 005	58 929	492 208	2 725 542	1 139 331	396 329	445 664
Eläkevakuutusmaksut, myönnetty määrä, lkm	2 535 079	266 453	578 736	1 248 203	307 934	77 327	56 426
Eläketulovähennys valtionverotuksessa, 1000 €	12 612 139	1 571 825	9 132 453	1 798 065	69 304	19 788	20 705
Eläketulovähennys valtionverotuksessa, lkm	1 518 434	248 718	892 875	357 672	12 834	3 203	3 132
Invalidivähennys kunnallisverotuksessa, 1000 €	59 479	7 443	32 238	16 558	2 248	557	436
Invalidivähennys kunnallisverotuksessa, lkm	180 783	20 563	91 594	56 527	8 419	2 094	1 586
Eläketulovähennys kunnallisverotuksessa, 1000 €	6 371 601	1 548 907	4 607 399	180 170	20 526	6 656	7 942
Eläketulovähennys kunnallisverotuksessa, lkm	1 244 899	248 718	892 875	94 985	5 021	1 564	1 736
Perusvähennys, 1000 €	3 144 390	976 611	2 080 646	72 691	8 270	2 691	3 480
Perusvähennys, lkm	2 081 955	534 588	1 426 331	110 668	6 093	1 919	2 356
Opintorahavähennys, 1000 €	195 130	193 715	1 274	102	16	9	13
Opintorahavähennys, lkm	178 764	177 147	1 493	90	14	10	10
Ansiotulovähennys, 1000 €	6 160 783	227 295	1 742 442	3 524 486	583 794	65 581	17 186
Ansiotulovähennys, lkm	2 530 532	164 702	602 728	1 325 477	340 675	83 660	13 290
Tulonhankkimismenot pääomatuloista, 1000 €	23 099	424	1 937	5 287	3 696	3 137	8 617
Tulonhankkimismenot pääomatuloista, lkm	25 242	834	3 363	8 892	5 976	2 703	3 474
Vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut, 1000 €	307 405	8 562	32 422	146 254	68 391	26 178	25 597
Vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut, lkm	318 769	10 636	43 067	172 941	61 142	17 676	13 307
Asuntolainan korot, 1000 €	959 906	30 056	151 761	494 287	176 466	53 519	53 816
Asuntolainan korot, lkm	1 258 206	40 707	246 269	660 412	209 853	57 363	43 602
Asuntolainan korot, myönnetty määrä, 1000 €	623 939	19 536	98 645	321 287	114 703	34 788	34 981

Tieto	Tuloluokka, 1000 €						
	Tuloluokat yhteensä	-10	10-25	25-50	50-75	75-100	100-
Asuntolainan korot, myönnetty määrä, lkm	1 258 206	40 707	246 269	660 412	209 853	57 363	43 602
Ensiasunnon korot, 1000 €	157 550	4 954	25 809	96 424	23 294	4 524	2 544
Ensiasunnon korot, lkm	188 309	6 700	33 850	113 496	26 861	4 993	2 409
Ensiasunnon korot, myönnetty määrä, 1000 €	102 408	3 220	16 776	62 676	15 141	2 941	1 654
Ensiasunnon korot, myönnetty määrä, lkm	188 309	6 700	33 850	113 496	26 861	4 993	2 409
Tulohankkimislainan korot, 1000 €	152 727	3 945	11 847	33 960	24 463	13 904	64 609
Tulohankkimislainan korot, lkm	116 749	4 869	17 088	45 867	25 726	10 894	12 305
Alijäämähyvitys, 1000 €	209 360	8 654	41 656	112 829	32 505	7 956	5 760
Alijäämähyvitys, lkm	1 196 616	49 184	278 515	651 581	163 970	34 418	18 948
Erityinen alijäämähyvitys, 1000 €	62 156	715	6 942	33 682	13 369	4 238	3 210
Erityinen alijäämähyvitys, lkm	247 835	4 703	34 841	145 404	44 865	11 128	6 894
Invaldivähennys valtionverosta, 1000 €	71 378	14 792	43 503	11 455	1 149	273	206
Invaldivähennys valtionverosta, lkm	678 114	132 936	404 057	121 739	13 650	3 281	2 451
Elatusvelvollisuusvähennys, 1000 €	4 122	50	392	2 296	959	237	189
Elatusvelvollisuusvähennys, lkm	35 312	498	3 777	19 830	7 824	1 892	1 491
Kotitalousvähennys yhteensä, 1000 €	376 049	1 842	74 196	158 384	70 494	30 209	40 925
Kotitalousvähennys yhteensä, lkm	391 023	4 403	95 035	162 707	69 435	27 685	31 758
Lapsivähennys yhteensä, 1000 €	70 395	7 380	24 874	37 822	319	1	0
Lapsivähennys yhteensä, lkm	803 846	75 958	254 134	463 955	9 783	14	2
Työtulovähennys yhteensä, 1000 €	2 086 241	27 291	464 891	1 281 977	256 219	43 807	12 057
Työtulovähennys yhteensä, lkm	2 519 589	111 800	605 157	1 332 281	341 133	89 785	39 433

Veronalaiset tulot -tilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Veronalaiset tulot -tilasto kuvaa ensisijassa verotusta. Se sisältää tietoja mm. veronalaisista tuloista, vähennyksistä ja veroista. Siitä ilmenee myös tulonsaajien ja veronalaisten tulojen jakautuminen esim. tulotasoinnain. Tilaston tulokäsite ei kuvaa tulonsaajien todellisia käytettävissä olevia tuloja, joten varsinaisiin tulonjakotarkasteluihin se ei sovellu. Veronalaista tuloa eivät ole esim. eräät sosiaaliset tulonsiirrot ja osa pääomatuloista. Käytettävissä olevia tuloja laskettaessa on otettava huomioon paitsi nämä, myös maksetut tulonsiirrot. Tulojakaumia ja keskiarvolukuja tarkasteltaessa kannattaa myös muistaa, että tilastossa on mukana paljon esimerkiksi tilapäis- ja osa-aikatyötä tehneitä henkilöitä, koululaisia, opiskelijoita ja eläkeläisiä.

2. Tilaston menetelmäkuvaus

Veronalaiset tulot -tilasto perustuu aineistoon, joka on poimittu verohallinnon tietokannasta. Verotietokannassa on välittömän verotuksen toimittamiseen tarvittavia tietoja, esimerkiksi tiedot veronalaista tuloista, vähennyksistä, maksuunpannuista ennakoista ja veroista. Siinä on myös verotuksen toimittamista palvelevia tunniste-, luokittelu- yms. aputietoja. Tilastossa ovat mukana kaikki henkilöt, jotka ovat saaneet veronalaista tuloa vähintään kahden euron edestä. Niin sanotut rajoitetusti verovelvolliset tulonsaajat sisältyvät tilastoon silloin, kun he ovat saaneet tuloverolain mukaan verotettuja tuloja. Tietokantataulukossa 13 kunnittaiset tiedot on kuitenkin laskettu vain yleisesti verovelvollisista tulonsaajista.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Perusaineiston oikeellisuus tarkistetaan ennen taulukointia. Vertailua tehdään myös muihin tietolähteisiin, kuten verohallinnon tilastojulkaisuihin.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Veronalaiset tulo -tilasto ilmestyy vuosittain vajaa vuosi verovuoden päättymisen jälkeen.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Veronalaiset tulot -tilaston tietoja julkaistaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla osoitteessa www.tilastokeskus.fi/ Tulot ja kulutus -aihealueella.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Verolainsäädännön muutokset vaikuttavat eri vuosien tietojen vertailukelpoisuuteen. Veropohja laajeni erityisesti 1980-luvulla eläketulojen ja monien sosiaalisten tulonsiirtojen osalta. Kansaneläkkeiden perus- ja lisäosat muuttuivat veronalaisiksi vuonna 1983, lapsen kotihoidon tuki ja työttömyyspäivärahat vuonna 1985. Erillisestä merimiesverotuksesta luovuttiin vuonna 1986, jonka jälkeen merityötuloa on verotettu tuloverolain mukaan kuten muitakin työtuloja.

Laki yhtiöveron hyvityksestä tuli voimaan vuoden 1990 alussa. Sitä sovellettiin 31.12.1989 jälkeen päättyviltä tilikausilta jaettuihin osinkoihin ja korkoihin. Osinkoa jakava yritys maksoi tuloveroa jaettavaksi päätetyn osingon määrän perusteella. Osingonsaaja sai lukea hyväkseen samansuuruisen ennakonpidätyksen, ns. yhtiöveron hyvityksen. Osingonsaajan veronalaiseksi tuloksi laskettiin osingon lisäksi yhtiöveron hyvityksen määrä.

Osinkoa jakava yritys maksoi veron osingosta, mutta osingon ja yhtiöveron hyvityksen määrä vaikutti osingonsaajalle maksuunpantaviin veroihin. Yhtiöveron hyvitys oli siis vähennettävä osingonsaajan

maksuunpannuista veroista. Yhtiöveron hyvityksestä luovuttiin vuoden 2005 osinkoverouudistuksen yhteydessä.

Vuoden 1991 alusta tuli voimaan korkojen lähdeverolaki, joka koskee ensimmäisen kerran vuodelta 1991 kertyneitä korkoja. Lähdeverolainalaiset korot eivät kuulu tulo- ja varallisuusverolain piiriin eivätkä ole mukana tilastossa. Myöskään lähdeverollisen talletuksen tai joukkovelkakirjan arvo ei ole veronalaista varallisuutta. Ennen vuotta 1991 kertyneet veronalaiset korot ovat maksamisajankohdasta riippumatta tuloverotuksen piirissä.

Vuonna 1992 tulojen veronalaisuus laajeni koskemaan mm. korkeakouluopiskelijoiden opintorahaa ja lakkoavustuksia.

Vuoden 1993 verouudistuksen tärkeimpiä toteutuskeinoja olivat luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien osalta siirtyminen ansio- ja pääomatulojen erilliseen verotuskohteluun. Yhteisöjen vero määräytyy pääomatuloverokannan mukaisesti. Yhtymät eivät ole erillisiä verovelvollisia vaan niiden tulo jaetaan vuodesta 1993 lähtien kokonaan osakkaille.

Pääomatuloja verotetaan yhtenäisen verokannan mukaan, sen sijaan ansiotuloista vero määräytyy edelleen valtionverotuksessa progressiivisen veroasteikon mukaisesti. Pääomatuloista vero maksetaan valtiolle, ansiotuloista valtiolle ja verovelvollisen kotikunnalle, seurakunnalle ja kansaneläkelaitokselle. Yhteisöjen vero jaetaan valtiolle, kunnille ja seurakunnille lain määräämissä suhteissa.

Pääomatulot koostuvat koroista, osinkojen pääomatulo-osuuksista ja voitto-osuuksista, vuokrasta, vakuutus tuotoista, luovutusvoitoista, metsätalouden pääomatulosta ja yritystoiminnan pääomatulo-osuudesta. Laskennallista asuntotuloa ei vuodesta 1993 lähtien enää ole verotettu. Samalla luovutusvoittojen verotus laajeni ja jako omaisuuden luovutusvoittoon ja satunnaiseen myyntivoittoon poistui.

Verolaissa on lueteltu pääomatulot periaatteessa tyhjentävästi, muut veronalaiset tulot ovat ansiotuloja. Ansiotuloja ovat mm. palkat ja luontaisedut, eläkkeet ja muut tulonsiirrot, maatalouden, elinkeinotoiminnan ja osinkojen ansiotulo-osuudet, metsätalouden puhdas tulo ja hankintatyön arvo metsätaloudesta. Jaettava yritystulo jaetaan pääomatulo- ja ansiotulo-osuuksiin yrityksen nettovarallisuuden perusteella. Luovutusvoitot ovat kuitenkin aina pääomatuloa.

Henkilöyhtiöiden verotus muuttui siten, että kaupparekisteriin merkittyjen liiketoimintaa harjoittavien avointen- ja kommandiittiyhtiöiden puolittamismenettelystä luovuttiin. Niitä käsitellään nykyään elinkeinoyhtyminä, joiden koko tulos jaetaan tappioiden vähentämisen jälkeen osakkaiden tulona verotettavaksi.

Vuonna 1994 kunnallisverotuksen lapsivähennys, yksinhuoltajavähennys ja valtionverotuksen lapsenhoitovähennys poistettiin.

Vuonna 1995 luovuttiin puolisuuden yhteisverotuksesta varallisuuden osalta. Uudistukseen liittyen varallisuusverotuksen puolisovähennys poistui.

Vuonna 1997 lasten yksityisen hoidon tuki uudistui. Uusi hoitoraha ja hoitolisä ovat veronalaista tuloa. Ne maksetaan yleensä lasta hoitavalle henkilölle tai muulle yksityisen hoidon tuottajalle ja verotetaan tämän tulona. Lapsen vanhempia verotetaan vain, jos tuki maksetaan suoraan perheelle.

Vuonna 2005 osinkoverotusta muutettiin siten, että vain osa osingoista on veronalaista ja yhtiöveron hyvitysjärjestelmästä luovuttiin. Osinkojen verotukseen vaikuttaa se, onko ne saatu listatuista tai listaamattomista yhtiöistä. Myös osuuspääoman korkojen verotus muuttui.

Vuosina 2005–2013 oli listatusta yhtiöstä saadusta osingosta 70 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Listaamattomasta yhtiöstä saatu osinko oli verovapaata tuloa siihen määrään saakka, joka vastasi osakkeiden matemaattiselle arvolle laskettua 9 prosentin tuottoa. Tällaisilla verovapailla osingoilla on kuitenkin yläraja. Vuoteen 2011 saakka se oli 90 000 euroa vuodessa. Siltä osin kuin nämä osingot ylittivät 90 000 euroa, osingoista 70 prosenttia oli veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Raja on osakkoittainen ja kaikki kyseisen henkilön samana vuonna saamat listaamattomien yhtiöiden osingot lasketaan yhteen. Vuonna 2012 verovapaan osingon raja alennettiin 60 000 euroon. Samana vuonna korotettiin pääomatulojen veroprosentti 28 prosentista 30 prosenttiin ja 50 000 euron ylittävältä osalta 32 prosenttiin.

Vuonna 2014 oli luonnollisen henkilön listatuista yhtiöistä saamasta osingosta 85 prosenttia veronalaista tuloa. Listaamattomista osingoista oli 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa siltä osin kuin osingon määrä ei ylittänyt osakkeen matemaattiselle arvolle laskettua kahdeksan prosentin tuottoa, kuitenkin enintään 150 000 euroon saakka. Sen ylittävästä osasta 85 prosenttia oli veronalaista pääomatuloa. Jos osinko ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle lasketun 8 prosentin tuoton, on ylimenevästä osasta 70 prosenttia osingonsaajalle ansiotuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa.

Osinkoa, joka on saatu toisesta EU-valtiosta ja sellaisesta valtiosta, jonka kanssa Suomella on osingon verotusta koskeva verosopimus, verotetaan Suomessa samalla tavoin kuin suomalaisesta yhtiöstä saatua osinkoa. Tämä tarkoittaa sitä, että veronalaiset määrät lasketaan samojen sääntöjen mukaan. Muusta kuin EU-valtiosta tai verosopimusvaltiosta saatu osinko sen sijaan luetaan Suomessa aina kokonaisuudessaan veronalaiseen ansiotuloon. Ulkomaisen osingon kaksinkertainen verotus poistetaan Suomessa hyvitysmenetelmällä. Ulkomaille maksettu tulovero on kokonaisuudessaan hyvityskelpoista, vaikka osa osingosta olisikin Suomessa verovapaata. Ulkomaista veroa hyvitetään kuitenkin aina enintään osingosta Suomessa menevää veroa vastaava määrä.

Osuuskunnan jäsenen saama osuuspääoman, sijoitusosuuden ja lisäosuuden korko oli vuoteen 2014 saakka 1 500 euroon asti kokonaan verovapaata tuloa. Ylimenevästä osasta 70 prosenttia oli veronalaista pääomatuloa ja 30 prosenttia verovapaata tuloa. Vuodesta 2015 lähtien on osuuspääoman ylijäämästä aina vähintään neljännes veronalaista pääomatuloa. Osuuspääoman korko voi tietyissä tilanteissa olla myös ansiotuloa.

Varallisuusverotuksesta luovuttiin vuonna 2006. Koska varallisuustietoja ei enää ole saatavilla on myös tilaston nimi muutettu tulo- ja varallisuustilastosta veronalaiset tulot -tilastoksi. Varallisuustietoja lukuunottamatta on tilaston tietosisältö pääosin sama kuin tulo- ja varallisuustilaston.

Varallisuustietojen puuttuminen vaikutti tulonsaajien lukumäärätietoihin: aiemmin tulonsaajiksi laskettiin myös sellaiset henkilöt, joilla oli vain veronalaista varallisuutta. Vuonna 2005 tällaisia oli noin 131 000 henkeä. Tulonsaajien luku on varallisuusverotuksen poistumisen johdosta pienentynyt, mutta vertailut esim. keski- ja mediaanitulojen osalta on tehty siten, että luvut ovat vertailukelpoisia.

Sairausvakuutuksen rahoitus uudistettiin vuonna 2006 siten, että sairausvakuutusmaksu jaettiin kahteen osaan: sairaanhoito-maksuun ja päivärahamaksuun. Päivärahamaksu on vähennyskelpoinen verovelvollisen puhtaasta ansiotulosta.

Vuonna 2013 alettiin periä Yle-veroa. Yle-vero oli 0,68 % henkilön ansio- ja pääomatulojen määrästä, enintään 140 euroa. Henkilöasiakkaat eivät maksaneet Yle-veroa, jos veron määrä oli vähemmän kuin 50 euroa. Vuonna 2015 veron enimmäismäärä oli 143 euroa ja pienin perittävä määrä 51 euroa. Vero on henkilökohtainen.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Veronalaiset tulot -tilaston lisäksi Tilastokeskus julkaisee vuosittain otoksen perustuvaa tulonjakotilastoa. Tulonjakotilaston perusyksikkö on kotitalous ja keskeisin tulokäsite käytettävissä oleva tulo. Tulonjakotilaston tietosisältö on laajempi kuin veronalaiset tulot -tilaston. Se sisältää tietoja myös ei-veronalaisista tuloista ja kotitalouksien saamista ja maksamista tulonsiirroista. Tulonjakotilaston perusaineisto on saatu haastattelemalla ja eri rekistereistä.

Tulonjaon kokonaistilasto kuvaa rekisterikotitalouksien vuosituloja ja niiden jakautumista erityisesti aluenäkökulmasta. Tilastossa kuvataan käytettävissä olevien tulojen määrää ja muodostumista eri tulolähteistä, verotus ja tulonsiirrot huomioiden. Koska kysymyksessä on vuosittain hallinnollisista rekistereistä muodostettava koko väestön kattava aineistokokonaisuus, myös dynaamisten tulonjakoanalyysien tekeminen tulee mahdolliseksi (esimerkiksi pysyvä pienituloisuus).

Haastattelutietoihin perustuvia tietoja kotitalouksien varallisuudesta ja veloista on tehty aika ajoin. Uusimmat tällaiset aineistot ovat vuosien 1987 ja 1988 säästämis- ja velkaantumistutkimus sekä vuosien 1994, 1998, 2004, 2009 ja 2013 varallisuustutkimukset. Niissä varallisuusarvot perustuvat kotitalouksien omaan arvioon tai hallinnollisista aineistoista saatuihin tietoihin. Kotitalouksien varallisuudesta niihin sisältyvät mm.

vakituiset- ja sijoitusasunnot, vapaa-ajanasunnot ja kulkuvälineet, talletukset, arvopaperit, vakuutussäästöt, saatavat ja käteisvarat.

Maatalouden tuloista Tilastokeskus julkaisee osittain veroaineistoon perustuvaa Maa- ja metsätalousyritysten taloustilastoa. Tulonsaajien ja asuntokuntien veronalaisista tuloista on tietoja myös väestölaskennoissa, työssäkäyntitilastossa ja asuinolotilastossa.

Kokonaistuloja ja verotusta koskevia tietoja julkaistaan vuosittain myös kansantalouden tilinpidossa. Siinä käytetyt tulokäsitteet poikkeavat kuitenkin veronalaiset tulot -tilastossa käytetyistä.

Lisätietoja

Timo Matala 029 551 3422
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

toimeentulo@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi/til/tvt
Lähde: Veronalaiset tulot 2015. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3843 (pdf)